

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича
Інформаційно-бібліографічний відділ

Вища школа

анотований огляд періодичних видань
№ 4/5 (квітень–травень) 2015

Вища школа : анотований огляд періодичних видань / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Наукова б-ка ім. М. Максимовича, Інформаційно-бібліографічний відділ ; за заг. ред. І. І. Тіщенко ; упоряд. Т. М. Белоусова ; ред. Н. В. Кошлякова. – К., 2015. – № 4/5 (квітень-травень). – 54 с.

Метою анотованого огляду є узагальнення інформації з питань реформування вищої освіти і науки України та адаптації її до інноваційних змін у сучасному глобалізованому світі в контексті входження України до європейського освітнього простору. У списку зібрано статті з поточних періодичних видань, що висвітлюють теоретичні і практичні питання вищої школи і науки в Україні та за кордоном.

Розраховано на освітян, науковців, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться процесами та змінами, що відбуваються в освітянській галузі.

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ	4
ВИЩА ОСВІТА ЗА КОРДОНОМ	12
ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ	21
ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ	32
РЕЙТИНГИ. ВЕБОМЕТРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	39
НАУКА ЗА КОРДОНОМ	45
НАУКА В УКРАЇНІ	49

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ

1. **Деякі** питання організації роботи пунктів проведення зовнішнього незалежного оцінювання в 2015 році : наказ Міністерства освіти і науки України від 17.02.2015 р. № 156 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 25. – С. 80–196.

2. **З метою** здійснення заходів безпеки у місцях перебування дітей дошкільного віку, учнів та студентської молоді : наказ Міністерства освіти і науки України від 06.01.2015 р. № 2 // Інформ. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. – К., 2015. – № 4. – С. 15–17.

До складу робочих груп входять представники КНУ імені Тараса Шевченка: Л.П. Дядечко (російська мова), Г.Г. Крючков та О.А. Лабенко (французька мова), А.О. Рукас (історія), О.О. Безуцак (математика), І.О. Анісімов (фізика), О.А. Запорожець та В.О. Павленко (хімія), П.Г. Балан, Т.А. Компанець та О.М. Пасічниченко (біологія), Я.Б. Олійник, Л.М. Даценко, Н.В. Муніч, В.Ф. Пасько (географія), І.Л. Покровська та А.С. Емірамзаєва (кримськотатарська мова).

3. **Зміни** до Технічних описів документів про освіту та вчені звання, що виготовляються поліграфічним способом : наказ Міністерства освіти і науки України від 13.03.2015 р. № 288 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 26. – С. 179.

4. **Питання** підготовки та видання Великої української енциклопедії : указ Президента України від 12.01.2015 р. № 7 // Офіц. вісн. Президента України. – К., 2015. – № 2. – С. 22.

5. **Положення** про експертну комісію з питань визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання, що використовуються як державна підсумкова атестація, при Українському центрі оцінювання якості освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 16.03.2015 р. № 299 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 28. – С. 171.

6. **Положення** про уповноважену особу Українського центру оцінювання якості освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 17.02.2015 р. № 156 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 25. – С. 194.

7. **Про визнання** такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти України : наказ Міністерства освіти і науки України з від 24.03.2015 р. № 343 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 36. – С. 169.

«...Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства освіти України:

від 05 липня 1995 року № 201 "Про внесення змін та доповнень до нормативних актів Міністерства освіти України, що регулюють трудові відносини", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17 липня 1995 року за № 222/758; від 12 травня 1996 року № 146 "Про затвердження Положення про ради ректорів (директорів) вищих закладів освіти України", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 12 червня 1996 року за № 294/1319; від 26 червня 1996 року № 229 "Про приведення нормативних актів Міністерства освіти України, що регулюють трудові відносини, у відповідність з Законом України "Про освіту", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 04 липня 1996 року за № 337/1362; від 06 серпня 1998 року № 293 "Про затвердження Положення про АС "ДИПЛОМ", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 12 серпня 1998 року за № 507/2947».

8. **Про відзначення** 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького та 150-ї річниці першого публічного виконання національного гімну : указ Президента України від 12.01.2015 р. № 6 // Офіц. вісн. Президента України. – К., 2015. – № 2. – С. 21.

9. **Про відзначення** 200-річчя з дня народження Михайла Вербицького : постанова Верховної Ради України від 14.01.2015 р. № 105-VIII // Відомості Верховної Ради України. – К., 2015. – № 6. – С. 403-404.

«...4 березня 2015 року виповнюється 200 років з дня народження Михайла Вербицького – українського священика, композитора, диригента, громадського діяча, автора музики Державного Гімну України».

10. **Про відзначення** пам'ятних дат і ювілеїв у 2015 році : постанова Верховної Ради України від 11.02.2015 р. № 184-VIII // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 14. – С. 11–12

11. **Про внесення** змін до Переліку наукових спеціальностей : наказ Міністерства освіти і науки України від 06.04.2015 р. № 394 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 36. – С. 169.

12. **Про внесення** змін до Переліку та порядку подання документів, необхідних для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" : постанова Пенсійного фонду від 25.11.2014 р. № 25-1 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 1. – С. 191–192.

13. **Про внесення** змін до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності : наказ Міністерства освіти і науки України від 31.03.2015 р. № 380 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 34. – С. 448.

14. **Про внесення** зміни до наказу Міністерства освіти і науки України від 07 травня 2014 року № 556 : наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2015 р. № 233 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 25. – С. 197.

«...Внести до пункту 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 07 травня 2014 року № 556 "Про затвердження Тимчасового порядку переведення на навчання студентів, аспірантів і докторантів з вищих навчальних закладів та наукових установ, розташованих на тимчасово окупованій території України", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 червня 2014 року за № 574/25351, таку зміну: слова та цифри "до 01 березня 2015 року" замінити словами та цифрами "до 01 травня 2015 року"».

15. **Про внесення** зміни до наказу Міністерства освіти і науки України від 10 грудня 2003 року № 811 : наказ Міністерства освіти і науки України від 05.03.2015 р. № 243 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 25. – С. 198–199.

«...Внести зміну до наказу Міністерства освіти і науки України від 10 грудня 2003 року № 811 "Про затвердження Положення про ІВС "ОСВІТА" та Порядку замовлення, видачі та обліку документів про освіту державного зразка", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 лютого 2004 року за № 201/8800, доповнивши його після пункту 2 новим пунктом 3 такого змісту: Установити, що Порядок замовлення, видачі та обліку документів про освіту державного зразка, затверджений пунктом 2 цього наказу, поширюється на виготовлення документів про освіту, визначених пунктом 3 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виготовлення випускних документів про освіту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 2011 року № 309, та діє в частині, що не суперечить Закону України "Про вищу освіту" щодо виготовлення документів про вищу освіту».

16. **Про внесення** зміни до наказу Міністерства освіти і науки України від 10 грудня 2003 року № 811 : наказ Міністерства освіти і науки України від 05.03.2015 р. № 243 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 28. – С. 166.

«...Визнати такими, що втратили чинність: наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 листопада 2011 року № 1343 "Про затвердження Критеріїв системи рейтингового оцінювання діяльності загальноосвітніх навчальних закладів", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 13 грудня 2011 року за № 1436/20174 ; наказ Міністерства освіти і науки України від 01 серпня 2013 року № 1059 "Про затвердження Положення про національну систему рейтингового оцінювання загальноосвітніх навчальних закладів", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 09 серпня 2013 року за № 1362/23894».

17. **Про вшанування** пам'яті князя Київського Володимира Великого – творця середньовічної європейської держави Русі-України : указ Президента України від 25.02.2015 р. № 107 // Офіц. вісн. Президента України. – К., 2015. – № 6. – С. 14.

18. **Про вшанування** подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні : указ Президента України від 11.02.2015 р. № 69 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 13. – С. 6–7.

«...Установити в Україні День Героїв Небесної Сотні, який відзначати щорічно 20 лютого <...> проведення щороку заходів із належного вшанування подвигу учасників Революції гідності; <...> проведення у навчальних закладах, військових частинах, закладах культури тематичних заходів, бесід про масові акції громадського протесту в Україні, що відбувалися у листопаді 2013 року – лютому 2014 року, та про їх учасників; проведення за участю Національної академії наук України, музейних, архівних і наукових установ пошукових робіт щодо збирання документальних, фото-, відео- та інших матеріалів, які висвітлюють зазначені події, а також фіксацію та далі широкі оприлюднення таких матеріалів відзначати щорічно 20 лютого».

19. **Про документи** про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка : постанова Кабінету Міністрів України від 31 берез. 2015 р. № 193 // Урядовий кур'єр. – К., 2015. – 6 трав. (№ 80). – С. 8–9.

20. **Про затвердження** змін до переліків спеціальностей та спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка військових фахівців у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах ВНЗ за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями : наказ Міністерства оборони України від 20.01.2015 р. № 30 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 12. – С. 237–238.

21. **Про затвердження** змін до технічних описів документів про освіту, що виготовляються на основі фотокомп'ютерних технологій, та змін до технічних описів документів про освіту та вчені звання, що

виготовляються поліграфічним способом : наказ Міністерства освіти і науки України від 13.03.2015 р. № 288 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 26. – С. 176.

22. **Про затвердження** Інструкції про порядок заміщення вакантних посад командування (керівного складу), наукових, науково-педагогічних (педагогічних) працівників у вищих військових навчальних закладах військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів та науково-дослідних установах Збройних Сил України : наказ Міноборони України, Міністерства освіти і науки України від 27.01.2015 р. № 37/51 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 18. – С. 152–169.

23. **Про затвердження** Особливостей прийому на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів у 2015 році для підготовки військових фахівців тактичного рівня : наказ Міноборони України від 05.01.2015 р. № 4 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 9. – С. 139–142.

24. **Про затвердження** Порядку визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання : наказ Міністерства освіти і науки України від 16.03.2015 р. № 300 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 28. – С. 173.

25. **Про затвердження** Порядку відбору та прийому до вищих навчальних закладів цивільного захисту : наказ Міністерства Внутрішніх справ України від 23.02.2015 р. № 197 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 24. – С. 307–329.

26. **Про затвердження** Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2015 році : наказ Міністерства освіти і науки України від 15.10.2014 р. № 1172 // Вища шк. – К., 2015. – № 1. – С. 78–102.

27. **Про Національний інститут стратегічних досліджень** : указ Президента України від 14.01.2015 р. № 11 // Офіц. вісн. Президента України. – К., 2015. – № 2. – С. 23–24.

28. **Про оптимізацію** мережі військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів : постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 р. № 143 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 26. – С. 56–57.

29. **Про особливості** формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік : наказ Міністерства освіти і науки України від 26.01.2015 р. № 47 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 12. – С. 197.

30. **Про особливості** формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік : наказ Міністерства освіти і науки України від 26.01.2015 р. № 47 // Інформ. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. – К., 2015. – № 4. – С. 61.

31. **Про перерозподіл** обсягу освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у 2015 році : розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 р. № 218-р // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 24. – С. 68–70.

32. **Про проведення** Всеукраїнської студентської олімпіади у 2014/2015 навчальному році : наказ Міністерства освіти і науки України від 23.12.2014 р. № 1506 // Інформ. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. – К., 2015. – № 2. – С. 24–50.

До складу організаційного комітету увійшов професор Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка Є.С. Спіцин. Серед голів оргкомітету проректор ун-ту С.А. Вижва.

33. **Про реорганізацію** та утворення військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів : постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.2015 р. № 94 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 21. – С. 198–199.

34. **Про розроблення** програм для проведення зовнішнього незалежного оцінювання у 2016 р. : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.01.2015 р. № 64 // Інформ. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. – К., 2015. – № 4. – С. 27.

35. **Про Стратегію** сталого розвитку "Україна – 2020" : указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 4. – С. 8–17.

36. **Про утворення** Організаційного комітету та затвердження плану заходів з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Михайла Вербицького та 150-ї річниці першого публічного виконання національного гімну : постанова Кабінету Міністрів України від 04.02.2015 р. № 108 // Офіц. вісн. України. – К., 2015. – № 23. – С. 23–26.

37. **Про утворення** робочої групи з розроблення нової редакції Закону України "Про інноваційну діяльність" : наказ Міністерства освіти і науки України від 23.12.2015 р. № 30 // Інформ. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. – К., 2015. – № 2. – С. 59–61.

38. **Щодо** одночасного зайняття або суміщення посад у вищому навчальному закладі : керівникам вищих навчальних закладів України від 26.01.2015 р. № 1/9-32 // Інформ. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. – К., 2015. – № 2. – С. 55–56.

39. **Щодо** організації атестації здобувачів вищої освіти та організації освітнього процесу : керівникам вищих навчальних закладів України від 20.01.2015 р. № 1/9-19 // Інформ. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. – К., 2015. – № 2. – С. 53.

40. **Щодо** правил прийому до вищих навчальних закладів у 2015 р. : керівникам вищих навчальних закладів від 27.02.2015 р. № 1/9-99 // Інформ. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. – К., 2015. – № 3. – С. 60.

ВИЩА ОСВІТА ЗА КОРДОНОМ

1. **Асаул А.Н.** Компетентностный подход оценки знаний бакалавров в интерактивном режиме / А.Н. Асаул, М.А. Асаул, Р.М. Севек // Образовательные технологии. – М., 2014. – № 3. – С. 110–116.

Система интерактивного тестирования и оценки знаний студентов по дисциплине "Экономика недвижимости" в режиме удалённого доступа. Суть программ для ЭВМ "Система интерактивного тестирования и оценки знаний студентов".

2. **Бегалинова К.К.** Особенности образовательной системы в условиях глобализации / К.К. Бегалинова, А.С. Бегалинов // Философия образования. – М., 2015. – № 1. – С. 5–13.

Рассматриваются особенности образовательно-воспитательной системы в условиях глобализации. Показывается, что глобализация вызвана к жизни объективными процессами и непосредственно влияет на современную систему воспитания, усиливая негативные тенденции. Речь идет о научно-технической революции, о постоянном возрастании научно-технического прогресса в области средств транспорта, связи и коммуникации, стимулирующих дальнейшую информатизацию общества, расширение мультимедийного, визуального пространства. Эта цивилизация – медиаиндустрия, которая сегодня превращается не только в самостоятельную, но и доминирующую сферу жизнедеятельности общества и человека. Особенно существенно ее влияние в сфере образования и воспитания. Особенность современного образовательно-воспитательного процесса определяется и парадигмой техногенной цивилизации, подчиняющей человека машине, технике. Технократизм настолько пронизывает все уровни и направления жизни общества, все сферы обучения и воспитания, что духовность приобретает однобокий характер. Это не может не сказаться на самом человеке. С одной стороны, технизация общества, прогресс в сфере технических наук способствует улучшению

жизни человека, его быта, повышает его статус. С другой – такая технизация обезличивает человека. Человек, утрачивая свои личностные качества, становится среднестатистическим человеком. В связи с этим отмечается, что в современном воспитании должен быть усилен духовно-нравственный компонент, осмысления требует и гуманистическая составляющая воспитания. Изменившаяся духовная ситуация начала III тысячелетия ориентирует образование вообще, высшее в частности, на новую методологию. Универсальная логика, вытекающая из целостного мировоззрения, выступает всеобщей методологией современного высшего образования. А это значит, что необходимо рассматривать человека и мир в гармонии, единстве, самого человека понимать как целое и целостное существо, сочетающее в себе духовное и материальное, общее и единичное, интеллектуальное и нравственное, личностное и космическое. Такое сочетание формируется через систему образования и воспитания, включающую в себя обучение, построенное на принципах гуманизации и гуманитаризации, субъект-объектных отношений между преподавателем и студентом, на принципах активности ученика и педагога, на нравственных принципах межличностных отношений между ними. Новая методология требует новых методов обучения, новых образовательных технологий.

3. **Блинов А.О.** Новая доктрина образования как условие изменяющегося государства / А.О. Блинов, О.С. Рудакова // *Alma mater*. – М., 2015. – № 4. – С. 23–28.

Предложена новая доктрина образования – «производство обучения», основанная на самоориентированном обучении, обеспечивающем решение проблем контроля выбора целей обучения, типа содержания обучения, выработки решений в неопределенной ситуации, планировании подхода к обучению.

4. **Болдырев П.А.** Анализ показателей деятельности библиотеки вуза : современное состояние и перспективы / П.А. Болдырев // *Библиосфера*. – Новосибирск, 2014. – № 4. – С. 35–40.

5. **Бондаренко С.Б.** Процесс научного обоснования современной университетской дидактики / С.Б. Бондаренко // *Alma mater.* – М., 2015. – № 4. – С. 88–94.

На конкретном историческом материале проанализированы особенности процесса рационализации и научного обоснования важнейших идей, форм, принципов и методов университетской дидактики.

6. **Браніцька Т.** Формування конфліктологічної культури майбутніх фахівців соціономічної сфери у Скандинавських країнах / Т. Браніцька // *Наук. вісн. Східноєвропейського нац. ун-ту імені Лесі Українки. Педагогічні науки.* – Луцьк, 2014. – № 8. – С. 4–8.

Досліджуються досвід формування конфліктологічної культури майбутніх фахівців соціономічного напрямку й особливості викладання конфліктологічних дисциплін в університетах Скандинавських країн.

7. **Буденкова Е.А.** Управление результатами обучения в условиях реализации компетентностного подхода в системе ВПО / Е.А. Буденкова // *Образовательные технологии.* – М., 2014. – № 3. – С. 46–58.

Методика управления результатами обучения при реализации компетентностного подхода с использованием таксономии образовательных целей Б. Блума, классификационных таблиц Л.У. Андерсона и Д.Р. Кратволя, классификации интернет-сервисов и бесплатных статпакетов VISta и R. Результаты крупнейшего мета-анализа, проводившегося Дж. Хэтти с целью выявления наиболее эффективных образовательных практик.

8. **Вифлеемский А.Б.** Интеграция школы и вуза : проблемы и перспективы / А.Б. Вифлеемский, В.А. Малинин // *Образовательные технологии.* – М., 2014. – № 3. – С. 90–100.

Зачем школе и вузу нужна интеграция? Решение вопросов организационного и правового обеспечения этой интеграции.

9. **Гитман Е.К.** ЕГЭ vs АСТ, или что и как проверяется при поступлении в вузы в России и в США / Е.К. Гитман, М.Б. Гитман // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 11. – С. 149–156.

Предложены для сравнения две тестовые системы – ЕГЭ (единый государственный экзамен), используемый в России, и АСТ (American College Testing), применяемый в США. В статье обсуждаются различия как в целевых и содержательных, так и в организационных аспектах этих систем. Различия касаются предназначения систем тестирования, параметров, подлежащих оцениванию, количества тестов, периодичности экзаменов и сроков, в течение которых их результаты действительны. В статье подчеркивается, что главным параметром, подлежащим контролю в системе тестирования АСТ, являются компетенции, определяющие готовность абитуриентов к обучению в вузе.

10. **Гурулева Т.Л.** Единое образовательное пространство в АТР / Т.Л. Гурулева // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 134–140.

Рассмотрены процессы формирования образовательного пространства в Азиатско-Тихоокеанском регионе (АТР). Рассматривается участие России в сотрудничестве стран региона в области высшего образования, даны рекомендации по дальнейшему углублению интеграции нашей страны в образовательные процессы, происходящие в Азии, и успешному формированию единого образовательного пространства в АТР.

11. **Давидова Н.О.** Конституційно-правове регулювання відносин у сфері освіти в США / Н.О. Давидова // Часопис Київського ун-ту права. – К., 2014. – № 4. – С. 288–292.

12. **Дубініна В.А.** Філософська концептуалізація систем освіти Китаю / В.А. Дубініна // Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – Дніпропетровськ, 2014. – Вип. 7. – С. 71–75.

Сформульовано критерії загального цивілізаційного досвіду адаптації китайського суспільства до викликів глобалізації. Осмислюється зв'язок між

освітою, культурою і філософією на історичному досвіді Китаю. Окреслені критерії корелюють з комплексом методологічних підходів, орієнтованих на основоположення постнекласичної парадигми соціально-філософської науки.

13. **Зиновьева В.И.** Подготовка социальных работников и принципы инклюзии в университетах Финляндии / В.И. Зиновьева, М.В. Берсенев, Л.И. Мозгалева // Высшее образование сегодня : реформы, нововведения, опыт. – М., 2014. – № 11. – С. 39–42.

Рассмотрен опыт двух университетов (Тампере и Восточной Финляндии).

14. **Карпенко О.В.** Тенденції надання освітніх послуг у контексті реформування вищої школи республіки Білорусь поза Болонським процесом / О.В. Карпенко, Л.І. Самчук, Е.С. Бжеська // Педагогіка і психологія. – К., 2014. – № 4. – С. 88–100.

Узагальнено позитивні та негативні наслідки розвитку системи вищої освіти в Білорусі.

15. **Кудряшова Е.В.** Сетевая электронная библиотека федеральных университетов: новый формат научно-образовательного пространства / Е.В. Кудряшова, Л.А. Морщихина // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 14–18.

Ведущие университеты России, активно развивающие сегодня новые формы сетевого взаимодействия, способны не только создавать большой объем востребованного внешними пользователями электронного контента, но и изменять систему производства и потребления знаний. Целью проекта «Сетевая электронная библиотека федеральных университетов» является создание единого виртуального пространства для организации доступа к образовательной, научной, научно-методической информации. Отличительными признаками проекта в поле существующих интеграционных проектов являются: создание технологической платформы и организационно-методического обеспечения для разработки и использования совместных образовательных программ федеральных

университетов; автоматизация основных бизнес-процессов, необходимых для легитимного размещения научно-образовательной литературы в открытом доступе и обеспечения коммерциализации полнотекстового электронного контента федеральных университетов; реализация дополнительных сервисов, необходимых для продвижения федеральных университетов в наукометрических базах данных, обеспечения контроля внеаудиторного образовательного процесса.

16. **Макарова М.Н.** Коррупция в высшем образовании и академическая этика / М.Н. Макарова, Р.В. Вахрушев // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 55–63.

Рассмотрен мировой и отечественный опыт формирования антикоррупционной политики и академической этики в системе высшего образования. Анализируются различные формы коррупции и академических нарушений на Западе и в России, факторы коррупционного и неэтичного поведения в академической среде. Представлены основные направления антикоррупционной политики в сфере высшего образования, проанализированы особенности этических кодексов и иных мер, направленных на формирование «культуры честности» в современном высшем образовании.

17. **Медникова Т.Б.** Инженерное образование в США / Т.Б. Медникова, В.С. Сенашенко // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 11. – С. 140–148; № 12. – С. 119–127.

Одно из приоритетных направлений развития образовательной системы США – подготовка специалистов в области инженерного дела. Проведен анализ структуры образовательных программ бакалавриата. Обсуждается качество инженерного образования, уровень соответствия образования выпускников требованиям рынка труда, а также другие проблемы американской системы образования, связанные с подготовкой квалифицированных специалистов в области инженерного дела.

18. **Москвина Н.Б.** Профессиональная деятельность преподавателя вуза: проблема разрушения смыслов / Н.Б. Москвина // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 36–42.

Представленная статья – это попытка осмыслить изменения, происходящие с преподавателем вуза в процессе профессиональной деятельности. Через рефлексию собственного состояния автор актуализирует проблему утраты смысла профессиональной деятельности, отчуждения, искажения профессиональных ценностей.

19. **Мосьпан Н.** Напрями створення Європейського освітнього простору : нормативно-правовий аспект / Н. Мосьпан // Освітологія. – Варшава ; К., 2014. – № 3. – С. 65–69.

Йдеться про сучасний стан розвитку Європейського простору вищої освіти (ЄПВО), а саме аналіз результатів цього процесу після прийняття Болонської декларації та визначаються можливі перспективи розвитку. Основним матеріалом дослідження є автентичні джерела – незалежні звіти Європейської Комісії. Аналіз результатів процесу реалізації ЄПВО здійснено за наступними критеріями: розширення системи вищої освіти; Болонська трициклічна структура навчання; Європейська Кредитна система переносу та накопичення балів та Додаток до диплома; національна рамка кваліфікацій; студентська мобільність та тенденції отримання вищої освіти. Зазначається, що з початку Болонського процесу системи Європейської вищої освіти значно вирости. Вивчення результатів дало змогу прогнозувати подальший напрям розвитку ЄПВО, де основним може бути подальше розширення систем вищої освіти, вирішення проблемних питань, пов'язаних з три-цикловою структурою навчання та ECTS та впровадження Національних рамок кваліфікацій деякими країнами.

20. **Назарова И.Б.** Контракт университета с преподавателем права и обязанности / И.Б. Назарова // Образовательные технологии. – М., 2014. – № 3. – С. 69–77.

Обязательства и достижения вузов. Кадровая политика. Структура заработной платы педагогических работников, занимающихся наукой. Стимулирующие выплаты. Типы контрактов с преподавателями.

21. **Остапенко А.А.** Как сохранить классическое университетское образование в жерновах Болонского процесса? / А.А. Остапенко, Д.С. Ткач, Т.А. Хагуров // Образовательные технологии. – М., 2014. – № 3. – С. 31–46.

Модель возрождения классического университета как элитарной образовательной организации. Пути компенсации издержек, которые понесла система классического университетского образования из-за её вхождения в Болонский процесс.

22. **Панфилова А.П.** Метод проектов и технология игрового проектирования в образовательном процессе : сравнительный анализ / А.П. Панфилова // Образовательные технологии. – М., 2014. – № 3. – С. 101–109.

Популярные в последнее время в практике вузовского обучения технологии. Общее и специфическое каждой из технологий, возможности их конструктивного применения в образовательном процессе.

23. **Панфилова А.П.** Новые образовательные форматы и проблемы конкуренции в системе подготовки специалистов / А.П. Панфилова // Образовательные технологии. – М., 2014. – № 4. – С. 40–45.

Роль интенсивных и интерактивных технологий в современном образовании: что они развивают и формируют у студентов, для каких конкретно обучающих целей предлагаются те или иные технологии.

24. **Петров Ю.А.** Уровни компетентности: модель, классификация, иерархия / Ю.А. Петров, Г.И. Петрова // Образовательные технологии. – М., 2014. – № 4. – С. 65–70.

*Модель уровней компетентности на основе матричного анализа.
Иерархия специалистов по уровню их компетентности.*

25. **Розов Н.Х.** Преподаватель – профессия на все времена / Н.Х. Розов // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 26–35.

Обсуждается комплексный профессиональный портрет преподавателя современного российского вуза - его многообразные и взаимосвязанные педагогические, научно-исследовательские, воспитательные обязанности. Особое внимание уделяется актуальности обеспечения целенаправленной подготовки молодой смены преподавательского корпуса, что является системообразующей функцией самой высшей школы. Рассматривается вопрос о формировании разностороннего содержания программы повышения квалификации преподавателей вузов как важнейшего условия успешного развития высшего образования.

26. **Соломин В.П.** Управление структурными подразделениями университета в условиях реструктуризации / В.П. Соломин, Л.А. Громова // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 19–25.

Предлагается для обсуждения тема внутренней реструктуризации высших учебных заведений в условиях перехода к эффективному управлению основными образовательными программами. Рассматриваются пессимистический и оптимистический сценарии организационных изменений. Проблематизированы принципы построения внутренней структуры университета и системы управления качеством основных образовательных программ.

27. **Сысоева Е.Ю.** Личностно-ориентированные технологии обучения в системе повышения квалификации преподавателей вуза / Е.Ю. Сысоева // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 42–47.

Анализируются психологические проблемы профессионального развития и обучения преподавателей вуза. Актуализируется необходимость использования личностно-ориентированных технологий в системе повышения квалификации преподавателей вуза. Автор рассматривает педагогическую студию и арт-терапевтические техники как специфические средства обучения профессионального развития преподавателя вуза.

28. Фролов А.В. Государственно-частное партнерство и его роль в развитии университетов США / А.В. Фролов // *Alma mater*. – М., 2015. – № 4. – С. 72–76.

Представлен анализ системы государственно-частного партнерства в США. Выявлена роль в развитии государственно-частного партнерства американских университетов, колледжей и аналогичных образовательных институтов.

29. Хижняк В.Д. Рекрутмент иностранных научно-педагогических работников: анализ практики / В.Д. Хижняк // *Высшее образование в России*. – М., 2014. – № 12. – С. 127–134.

На основе анализа опыта зарубежных и российских университетов, успешно осуществляющих привлечение иностранных специалистов на длительные сроки, рассматриваются ключевые факторы успешного рекрутмента иностранных научно-педагогических работников и основные этапы процесса поиска и приема на работу иностранных сотрудников.

30. Ястребова О.К. Нормативные затраты на оказание государственных образовательных услуг как основной инструмент финансового обеспечения вузов / О.К. Ястребова, Н.А. Мануилов // *Образовательные технологии*. – М., 2014. – № 3. – С. 78–89.

Механизмы бюджетного финансирования. Нормативно-подушевое финансирование. Корректирующие коэффициенты. Стоимостные группы.

1. **Акредитаційна** комісія доручила провести и перевірку 45 ВНЗ // Освіта України – К., 2015. – 20 квіт. (№ 16). – С. 6.

За результатами обговорення Акредитаційна комісія України звернулася до МОН з пропозицією взяти під контроль процес припинення діяльності вищих навчальних закладів (за рішеннями засновників чи за об'єктивними обставинами) через неможливість надавати якісні навчальні послуги й доручити Державній інспекції навчальних закладів України у місячний строк провести комплексну перевірку ВНЗ (включно з 17 структурними підрозділами ПВНЗ "Київський університет культури").

2. **Батечко Н.** Сучасна магістратура в Україні як акмесинергетична система / Н. Батечко // Освітологія. – Варшава ; К., 2014. – № 3. – С. 45–52.

Розглянуто нагальні проблеми магістерської підготовки в Україні. Адаптовано синергетичний підхід до підготовки магістрів як до педагогічної системи. Висвітлено теоретичні аспекти застосування акмеологічного підходу щодо процесу підготовки магістрів та обґрунтовано акмеологічні умови становлення студента магістратури вищого навчального закладу як професіонала, так і творчої, успішної особистості, здатної до самореалізації у майбутній професійній діяльності.

3. **Безукладніков Ю.** Основні напрями модернізації вищої юридичної освіти в Україні в контексті євроінтеграційних процесів / Ю. Безукладніков // Юридична Україна. – К., 2014. – № 12. – С. 82–87.

Досліджено проблеми реформування системи вищої освіти загалом і вищої юридичної освіти як її невід'ємної складової.

4. **Братко М.** Управління освітнім середовищем вищого навчального закладу: сутність поняття / М. Братко // Освітологія. – Варшава ; К., 2014. – № 3. – С. 81–88.

Управління освітнім середовищем вищого навчального закладу як складний вид інтелектуальної діяльності, спрямований на регулювання процесів та модифікацію складових освітнього середовища вищого

навчального закладу, що пов'язаний із виявленням та вирішенням проблем освітнього середовища ВНЗ, завдяки чому забезпечується існування його як цілісності та відбувається досягнення поставлених освітніх цілей вищого навчального закладу.

5. **Виноградова Г.В.** Класифікація гуртожитків у законодавстві України: постановка проблеми / Г.В. Виноградова // Юридична наука. – К., 2015. – № 2. – С. 45–21.

6. **Вітренко Ю.** Статус ВНЗ – якими йому бути? / Ю. Вітренко // Освіта. – К., 2015. – 18–25 берез. (№ 14/15). – С. 5.

7. **Гардашук Т.** Реформа чи зміни заради змін? ...І знову про наукові ступені та звання / Т. Гардашук // День. – К., 2015. – 9 квіт. (№ 62). – С. 9.

Зміни в системі присвоєння наукових звань та наукових ступенів.

8. **Головко Л.В.** Суб'єктно-деятельностный подход к обучению студентов / Л.В. Головко // Культурологічний вісн. – Запоріжжя, 2014. – Вип. 33. – С. 195–200.

Аналіз позитивних моментів суб'єктно-діяльнісного підходу до навчального процесу, який дозволяє подолати відчуження студента і викладача від загальноосвітнього процесу, спрямувати студента і сам навчальний процес до особистості студента, мати на увазі його психофізіологічні особливості, складнощі внутрішнього світу молодих людей.

9. **Дем'янчук О.** Медіа-грамотність та медіа-компетентність викладачів як основа підготовки фахівців технічного профілю / О. Дем'янчук, П. Саварин // Наук. вісн. Східноєвропейського нац. ун-ту імені Лесі Українки. Педагогічні науки. – Луцьк, 2014. – № 8. – С. 19–23.

Коротко схарактеризовано та розкрито суть понять медіа-технології, медіа-освіта, медіа-грамотність і медіа-компетентність. Також стисло описано вимоги й умови, що висуваються до викладачів технічних

дисциплін, які використовують у своїй діяльності медіа-технології. Тезисно визначено аспекти і процес формування медіа-грамотності та медіа-компетентності.

10. **Дурманенко О.** Модель ефективного моніторингу організації виховної роботи у вищому навчальному закладі / О. Дурманенко // Наук. вісн. Східноєвропейського нац. ун-ту імені Лесі Українки. Педагогічні науки. – Луцьк, 2014. – № 8. – С. 67–71.

Розкривається сутність моделювання та його роль у педагогічних дослідженнях; обґрунтовується модель моніторингу організації виховної роботи у вищих навчальних закладах, яка містить цільовий, змістово-процесуальний та результативний блоки.

11. **Зайцев М.** Сучасна соціокультурна ситуація та проблема освіти / М. Зайцев // Наук. вісн. Східноєвропейського нац. ун-ту імені Лесі Українки. Філософські науки. – Луцьк, 2013. – № 27. – С. 74–81.

Висвітлено проблему освіти у зв'язку з визначальними характеристиками сучасності. Перед освітою постає проблема підготовки не функціонально підготовленої особи, а індивідуальності, здатної діяти в невизначених ситуаціях, тобто в ситуаціях, які вимагають творчих рішень.

12. **Зварич І.** Взаємозалежність успішного працевлаштування випускників та поглиблення інтеграційних зв'язків ВНЗ з потенційними роботодавцями / І. Зварич // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2014. – № 12. – С. 96–100.

Новітні підходи до побудови сучасної системи підготовки фахівців. Розглянуто взаємозалежність якості підготовки випускників та поглиблення інтеграційних зв'язків ВНЗ з потенційними роботодавцями. Основну увагу приділено умовам формування компетенції, зокрема, необхідності забезпечення інтеграції навчального і виробничого процесів. Запропоновано інструменти співпраці з потенційними роботодавцями.

13. **Зварич І.** Особливості самостійної роботи магістрантів / І. Зварич // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2014. – № 12. – С. 101–104.

Розкрито особливості самостійної роботи магістрантів, яка дозволяє досягати професійної компетентності при участі викладача в її плануванні й оцінці досягнення конкретного результату. Зазначено ряд основних функцій самостійної роботи, зокрема : пізнавальну, самостійну, прогностичну, коригувальну, виховну.

14. **Зварич І.** Система науково-дослідницької діяльності випускової кафедри в процесі підготовки фахівця / І. Зварич // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2014. – № 12. – С. 42–45.

Представлено систему науково-дослідницької діяльності у формуванні та становленні сучасного фахівця. Проаналізовано вплив якісного рівня науково-дослідницької діяльності на результат підготовки фахівця. Питання формування особистості вивчають науковці: С. Гончаренко, Л. Губерський, М. Євтух, В. Журавський, І. Зязюн, В. Кремень, О. Савченко, О. Сердюк, І. Надольний, В. Огневюк та ін.

15. **Зварич І.** Технологія проблемного навчання в розвитку професійної самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів в умовах магістратури / І. Зварич // Молодь і ринок – Дрогобич, 2014. – № 12. – С. 116–121.

Питання підготовки майбутніх викладачів вищої школи, а саме технології проблемного навчання в розвитку їх професійної самоосвітньої компетентності, що в сучасних умовах організації навчально-виховного процесу магістратури зі спеціальності "Педагогіка вищої школи" набуває вагомості актуальності.

16. **Зварич І.** Фактори, що впливають на ефективність практичної підготовки молодших спеціалістів в умовах навчально-науково-виробничого комплексу / І. Зварич // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2014. – № 12. – С. 144–149.

Визначено фактори, що впливають на ефективність практичної підготовки молодших спеціалістів (в подальшому – молодших бакалаврів) в умовах навчально-науково-виробничого комплексу та з'ясовано роль практики у фаховій підготовці молодого фахівця в умовах навчально-науково-виробничого комплексу. Проаналізовані основні ознаки факторів практичної підготовки студентів технічних спеціальностей. Обговорено наслідки впливу існуючих факторів, що заважають процесу практичного навчання студентів в набутті практичних навичок та вмінь.

17. **Іванов Р.** Учиться даром / Р. Иванов // Кореспондент. – К., 2015. – № 8. – С. 30–31.

В условиях жесткой экономии бесплатные онлайн-курсы становятся альтернативой вузам – украинцы получают западное высшее образование, экономя десятки тысяч гривен. С недавних пор в системе общедоступного онлайн-образования появились и украинские вузы – Киев. нац. ун-та имени Тараса Шевченко и др.

18. **Іванова Т.В.** Демократизація освіти в державному управлінні – ознака європейської системи / Т.В. Іванова, О.В. Фещенко // Наукові розвідки з державного та муніципального управління. – К., 2015. – Вип. 1. – С. 27–33.

19. **Карбовська П.О.** Теоретико-методичні підходи до державного регулювання ринку праці фахівців з вищою освітою / П.О. Карбовська // Формування ринкових відносин в Україні. – К., 2014. – № 9. – С. 195–198.

20. **Квит С.** Учебная разгрузка / С. Квит ; беседу вела Е. Вецько // Кореспондент. – К., 2015. – № 11. – С. 10–15.

Министр образования Сергей Квит рассказал "Корреспонденту", какие школы и вузы прекратят существование, что такое ПТУ по-голландски, введут ли плату за обучение в старших классах и как учиться детям из зоны АТО.

21. **Кіпень В.** 350 тисяч доларів для вишу-переселенця / В. Кіпень ; розмову вела Марія Прокопенко // День. – К., 2015. – 28 квіт. (№ 74). – С. 2.

Донецькому національному університету, який зараз працює у Вінниці, надійшла фінансова допомога на модернізацію. Розповідає голова Інституту соціальних досліджень та політичного аналізу, генеральний менеджер проекту від ДонНУ Володимир Кіпень.

22. **Копанева Е.** Тільки п'ять університетів в стране попросят результати углубленого теста по українському языку и литературе. И только семь – по математике / Е. Копанева // Факты и комментарии. – К., 2015. – 29 апр. (№ 76). – С. 6.

Особливості проведення вступної кампанії у 2015 році.

23. **Корольов Б.** Альтернативи реформуванню нема / Б. Корольов // Освіта. – К., 2015. – 18–25 берез. (№ 14/15). – С. 5.

24. **Кремень В.Г.** Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін / В.Г. Кремень // Український педагогічний журнал. – К., 2015. – № 1. – С. 8–15.

25. **Купрій Т.** Впровадження варіативної складової освітніх програм бакалавра та магістра : філософський аспект / Т. Купрій // Освітологія. – Варшава ; К., 2014. – № 3. – С. 99–105.

Аналізується філософсько-соціальний аспект університетської освіти як предмету науково-дослідницької уваги, у зв'язку зі зростанням вимог до якості підготовки кадрів, ваги наукового потенціалу, який є основою економічного розвитку в суспільстві. Визначається процес оволодіння студентом необхідної професійної компетенції, отриманої під час вивчення вибіркового міждисциплінарних навчальних курсів.

26. **Лиховид І.** Пенсійна “пастка” / І. Лиховид, А. Василюк // День. – К., 2015. – 10–11 квіт. (№ 63/64). – С. 11.

Через законодавчі новації виші масово покидають професори та доценти. Як це вже найближчим часом вплине на якість освіти?

27. Ляхоцька Л. А запорука – інформаційний ресурс / Л. Ляхоцька // Освіта. – К., **2015**. – 18–25 берез. (№ 14/15). – С. 8.

Про перший етап держбюджетної науково-дослідної роботи за темою “Теоретико-методичні засади проектування технологій навчання в системі відкритої післядипломної педагогічної освіти”.

28. Миколюк О. Вступна кампанія – під загрозою... / О. Миколюк // День. – К., **2015**. – 1 квіт. (№ 56). – С. 8.

«...Якщо депутати підтримають законопроект про вступ до вишів із сертифікатами ЗНО минулих років».

29. Моїсєєв Л. “Бакалавр” молодший за кого? / Л. Моїсєєв // Освіта. – К., **2015**. – 18–25 берез. (№ 14/15). – С. 9.

«...Здоровий глузд призвів до скасування у новому Законі України “Про вищу освіту” освітньо-кваліфікаційних рівнів “молодший спеціаліст” і “спеціаліст».

30. Мосов С.П. Роль університетів у розробці національної стратегії в сфері інтелектуальної власності в Україні / С.П. Мосов // Часопис Київського ун-ту права. – К., **2014**. – № 4. – С. 180–184.

Концептуально висвітлено роль і визначено завдання університетів у формуванні інтелектуального потенціалу нашої держави з урахуванням положень Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року і Закону України “Про вищу освіту” щодо модернізації національної освіти. Проаналізовано поточну ситуацію, що склалася з інтелектуальною власністю у вищих навчальних закладах України і насамперед в університетах. Обгрунтовано завдання університетів у справі розробки Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні з урахуванням досвіду провідних країни світу.

31. Огнев'юк В. Освітня політика як державний пріоритет / В. Огнев'юк // Освітологія. – Варшава ; К., **2014**. – № 3. – С. 59–65.

Запропоновано реформи освіти, які будуть спрямовані на створення умов для повноцінного розвитку особистості через механізм рівного доступу до якісної освіти, підвищення якості життя людини та створення конкурентоспроможного суспільства; визначено, що ключове завдання держави сьогодні – відкрити широкі можливості для державного, корпоративного і приватного партнерства у сфері освіти та конкуренції різних освітніх програм.

32. **Оксамитна М.** Без чиновницької опіки. Що змінилося у практиці проведення шкільних іспитів? / М. Оксамитна // Дзеркало тижня. – К., 2015. – 11–17 квіт. (№ 13). – С. 12.

Відтепер збірники завдань для ДПА нікому не потрібні. Завдання для державної підсумкової атестації складатимуть учителі кожної школи, а затверджуватиме – керівництво навчального закладу. Ці завдання не треба буде погоджувати ні з міністерством, ні з районним чи обласним департаментом освіти.

33. **Онищенко О.** Льодовиковий період у вишах? Науковці-пенсіонери пишуть заяви на звільнення / О. Онищенко // Дзеркало тижня. – К., 2015. – 11–17 квіт. (№ 13). – С. 1, 12.

Думки представників вишів щодо пенсійної реформи.

34. **Панченко Г.В.** Контроль знань студентів дистанційної форми навчання / Г.В. Панченко, Л.С. Устюгова // Науковий вісн. Академії муніципального управління. Сер.: Управління. – К., 2014. – Вип. 2. – С. 249–257.

35. **Пономарський С.** Тарас Шевченко у контексті українського просвітництва початку ХХ століття в імперській Росії / С. Пономарський // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2014. – № 12. – С. 26–30.

Проаналізовані просвітницькі процеси, які сприяли розвитку української культури та освіти на початку ХХ століття в Росії. Наведені

факти і конкретні ситуації, ініціативи національних громад і активістів в регіонах Російської імперії, переважно на Далекому Сході та Кубані. Аналізувалися місце і роль постаті Т. Шевченка в організації просвітницької діяльності. У ході підготовки статті залучено документи тих літ, пов'язані з цією проблемою, статистичні дані, матеріали регіональних російських архівів. Одночасно увійшло в практику, щоб до України призначати за розподілом учителів росіян, а вчителів українців спрямовувати на шкільну працю до російських регіонів, переважно до Петербурзького, Казанського й Оренбурзького округів. Згадані заходи втілювалися у конкретних прикладах: українських учених та педагогів М. Драгоманова, П. Житецького, П. Видріна, О. Поповича та багатьох інших звільнили з роботи за створення наукових і навчально-методичних праць з українознавчих дисциплін, а П. Лободоцького – усього лише за здійснення перекладу одного речення з Євангелія українською мовою. У 1905 році Кабінет міністрів імперії відхилив ініціативи студентів Київського та Харківського університетів скасувати заборони щодо української мови.

36. **Романуха З.В.** Внедрение электронных технологий в библиографическое информирование потребителей в вузовских библиотеках западного региона Украины / З.В. Романуха // Вестн. Библиотечной Ассамблеи Евразии. – М., 2014. – № 4. – С. 40–46.

37. **Смалько О.** Позааудиторна виховна робота як чинник професійно-особистісного становлення майбутніх фахівців / О. Смалько // Наук. вісн. Східноєвропейського нац. ун-ту імені Лесі Українки. Педагогічні науки. – Луцьк, 2014. – № 8. – С. 77–81.

Акцентовано увагу на тому, що позааудиторна виховна робота є системною, що поєднує в собі такі компоненти: мету, зміст, методи, засоби, форми, принципи, які взаємопов'язані і взаємозумовлені між собою.

38. **Совсун И.** “В этом году студенты-первокурсники будут изучать в два раза меньше предметов, чем их предшественники” / И. Совсун // Факты и комментарии. – К., 2015. – 17 апр. (№ 68). – С. 22.

Первый заместитель министра образования рассказала о новшествах в сфере высшего образования, которые начнут действовать в сентябре нынешнего года.

39. **Соколова І.** Наукові підходи до проведення компаративних досліджень в освіті / І. Соколова // Освітологія. – Варшава ; К., 2014. – № 3. – С. 23–29.

Представлено характеристику компаративного дослідження; обґрунтовано сукупність наукових підходів до проведення компаративного педагогічного дослідження, необхідних для осмислення категорій і обґрунтування явищ і процесів, які відбуваються в освітніх системах різних країн; розкрито особливості реалізації базових, парадигмальних і інструментальних підходів у площині дослідження проблем вищої освіти з урахуванням визначених функцій: гносеологічної, оцінювальної, функціонально-технологічної.

40. **Телелим В.М.** Реформування системи військової освіти як пошук раціональних підходів і рішень / В.М. Телелим, Ю.І. Приходько // Педагогіка і психологія. – К., 2014. – № 4. – С. 36–43.

Обґрунтовано напрямки й шляхи подальшого реформування системи військової освіти, професійної підготовки офіцерських кадрів для Збройних Сил України.

41. **Шелестова А.** Інформаційні потреби окремих груп користувачів як основа формування контенту веб-сайту ВНЗ / А. Шелестова // Вісн. Книжкової палати. – К., 2014. – № 11. – С. 32–35.

42. **Шкарлат І.В.** Веб-сайт вищого навчального закладу як джерело інформації / І.В. Шкарлат, Н.М. Заєць, С.М. Йовенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – К., 2014. – № 2. – С. 102–107.

Структура сайтів та змістовне наповнення рубрик, їхня кількість і розгалуженість залежить від концепції сайту конкретної адміністрації конкретного ВНЗ.

43. Яременко М. “На користь Церкві і Батьківщині...”. Як навчалися студенти в XVII-XVIII століттях / М. Яременко ; бесіду вела О. Онищенко // Дзеркало тижня. – К., 2015. – 11-17 квіт. (№ 13). – С. 15.

Чим тоді жили університети, як навчали студентів професори? Доцент кафедри історії НаУКМА Максим Яременко знає відповіді на ці запитання, адже свої наукові дослідження присвятив вивченню історії української освіти і рідної академії. Він вивчав склад студентів, розшукував документи за період 17-18 ст., бо списків студентів Києво-Могилянської академії не уклали аж до 20-х рр.

ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

1. Бородиенко А.В. Бизнес-симуляция vs традиционные педагогические технологии: эффекты использования / А.В. Бородиенко // Образовательные технологии. – М., 2014. – № 4. – С. 71-78.

Принципы, методики, эффекты использования инновационной педагогической технологии – бизнес-симуляций – в процессе развития профессиональной компетентности руководителей компаний.

2. Васильєв А. Сумський державний університет запроваджує концепцію відкритих освітніх ресурсів / А. Васильєв, Ю. Зубань, В. Любчак // Вища шк. – К., 2015. – № 1. – С. 7-10.

Підвищення якості навчального контенту завдяки принципам відкритого доступу до матеріалів для абітурієнтів, студентів, педагогічних та інших користувачів Інтернету.

3. Васильєв А. Універсальна модель інноваційної підприємницької діяльності ІТ-студентів України / А. Васильєв, Ю. Зубань, В. Любчак // Вища шк. – К., 2015. – № 1. – С. 11-18.

4. **Внутривузовское** электронное пространство на основе новых образовательных технологий / Г.А. Берулава, А.В. Дружинина, Е.В. Беляева, В.Г. Малыш, Т.С. Пильщикова, С.К. Исталиева, Л.Р. Кадырова // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 83–89.

Рассматриваются разработанные и используемые в Международном инновационном университете новые электронные технологии обучения, обеспечивающие эффект «социального обучения». Данные технологии создают эффект открытого информационно-коммуникативного пространства через опору на мультимедийные средства обучения и гипермедиа.

5. **Гулянова Л.П.** Инновационные подходы в патриотическом воспитании / Л.П. Гулянова, О.В. Непша // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 113–118.

Инновационные технологии патриотического воспитания, разработанным на базе теории гуманизации образования в Международном инновационном университете. Анализируется роль в патриотическом воспитании созданной университетом Ассоциации научно-технической и творческой интеллигенции. Рассматриваются такие инновационные форматы, как выпускаемый университетом журнал “Патриот: наше время” и сайт “Отечество”.

6. **Довгаль Л.С.** Международный инновационный университет как центр теоретических исследований и технологических инноваций / Л.С. Довгаль, О.В. Непша // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 26–35.

Рассматривается теоретико-методологическая платформа, на которой базируется обучение и воспитание в Международном инновационном университете. В МИУ, который является образовательной площадкой для внедрения самых передовых образовательных технологий,

выстроена целостная система организации учебной, научно-исследовательской и воспитательной деятельности.

7. Егоршин А.П. Международный инновационный университет: от разработки новой методологической платформы высшего образования до внедрения инновационных технологий обучения и воспитания / А.П. Егоршин, И.А. Гладышева // Высшее образование сегодня : реформы, нововведения, опыт. – М., 2014. – № 11. – С. 51–56.

Представлена образовательная площадка Международного образовательного университета (г. Сочи) по внедрению самых передовых образовательных технологий, где выстроена целостная система организации учебной, научно-исследовательской и воспитательной деятельности.

8. Єгоров І.Ю. Гармонізація системи показників науково-технічного та інноваційного розвитку України із стандартами ОЕСР / І.Ю. Єгоров, С.М. Черненко // Проблеми науки. – К., 2014. – № 11/12. – С. 2–7.

Розглянуто основні міжнародні документи, що визначають стандарти у галузі статистики науки та інновацій у країнах ОЕСР. Спеціальну увагу приділено проблемам, що виникають при застосуванні певних означень показників, які містяться у цих документах. Наведено рекомендації щодо адаптації деяких показників до умов України та запропоновано застосовувати «гібридну систему» статистики науки та інновацій, яка б поєднувала традиційні та нові індикатори.

9. Журко Т.А. Оптимізація узгодження інтересів фірми та ВНЗ в процесі інноваційної діяльності / Т.А. Журко, Л. Ліцзянь, А.А. Шиян // Актуальні проблеми економіки. – К., 2014. – № 9. – С. 488–494.

Побудовано модель та доведено ряд теорем, які описують узгодження інтересів фірми та ВНЗ в процесі інноваційної діяльності.

10. **Кузьменко О.** Лібералізація сучасної університетської освіти / О. Кузьменко // Освітологія. – Варшава ; К., 2014. – № 3. – С. 109–114.

Проаналізовано зміну пріоритетів діяльності сучасних університетів під впливом глобалізації, яка призвела до лібералізації вищої освіти; осмислено кризу сучасного університету, яка зумовлена втратою ним традиційної орієнтації на державу та гумбольдтівських ідеалів; наголошено на новій регіональній ролі університетів і необхідності перетворення їх на центри створення та трансферу інновацій.

11. **Лисенко В.С.** Міжнародний досвід створення центрів трансферу технологій у вищих навчальних закладах / В.С. Лисенко, С.О. Єгоров, Д.І. Дятчик // Наука та інновації. – К., 2015. – Т. 11, № 1. – С. 34–39.

Проведено аналіз досвіду створення та функціонування центрів трансферу технологій на базі університетів США з метою застосування позитивних методів при створенні подібних центрів в Україні.

12. **Нікітін Ю.О.** Розвиток інноваційного потенціалу наукової організації України як результат участі у проекті 7 Рамкової програми Європейського Союзу / Ю.О. Нікітін, В.Г. Рукас-Пасічнюк // Наука та інновації. – К., 2015. – Т. 11, № 1. – С. 22–25.

Розглянуто успішний досвід участі Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України.

13. **Первушина Е.А.** Развитие волонтерской деятельности в высших учебных заведениях / Е.А. Первушина // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 11. – С. 112–116.

Проведен анализ развития волонтерской деятельности в высших учебных заведениях. Представлены основные этапы создания волонтерского центра в вузе – от разработки концепции волонтерской деятельности до критериев ее оценки. Рассматриваются основные проблемы и направления развития волонтерской деятельности в высших учебных заведениях.

14. **Полонников А.А.** Case study как метод порождения инновационных изменений в образовании / А.А. Полонников, Г.Н. Прозументова // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 11. – С. 47–57.

Представлен методологический анализ дискурса case study в преподавании и в гуманитарных исследованиях образования; рассматриваются его место и роль в научных практиках воспроизводства и развития образования; определяются педагогические условия применения процедур анализа случая для потенцирования образовательных изменений. Целью исследования является создание схемы ориентировочной деятельности для организаторов научной поддержки инновационной педагогической практики.

15. **Пріман Р.** Інноваційна методична культура майбутнього педагога як пріоритетна складова частина його професійної компетентності / Р. Пріман // Науковий вісн. Східноєвропейського нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Педагогічні науки. – Луцьк, 2014. – № 8. – С. 23–26.

Висвітлено деякі аспекти сутнісної характеристики інноваційної методичної культури майбутнього педагога. Закцентовано увагу на аналізі структури інноваційної методичної культури майбутнього педагога як діалектичної єдності мотиваційно-ціннісного, когнітивного, операційно-діяльнісного, особистісного-творчого й рефлексивного компонентів та відповідних професійних компетенцій.

16. **Стронгин Р.Г.** Инновационное образование: опережающая стратегия и интеграция / Р.Г. Стронгин, Е.В. Чупрунов // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 12. – С. 5–13.

Рассматривается опыт формирования и принятия опережающих решений в ходе разработки инновационных научно-образовательных программ вуза. Значительность ресурсов и усилий, необходимых для реализации таких программ, требует тщательного отбора приоритетов,

включаемых в принимаемую коллективом стратегию вуза. Подчеркивается важная роль проектного управления при выполнении мультидисциплинарных инновационных программ во взаимодействии с партнерами.

17. **Тітаренко Г.Б.** Аналіз зарубіжного досвіду державного регулювання інноваційного розвитку та доцільності його використання в Україні / Г.Б. Тітаренко // Проблеми науки. – К., 2014. – № 11/12. – С. 44–46.

Наведено досвід зарубіжних країн, які успішно подолали шлях євроінтеграції.

18. **Топилко П.** Модернізація навчальних програм ІТ-спеціальностей в університетах Львова. Проект "ІТ-експерт" / П. Топилко // Вища шк. – К., 2015. – № 1. – С. 28–37.

19. **Троцька В.** Розшукуються невідомі "батьки" творів-сиріт / В. Троцька // Теорія і практика інтелектуальної власності – К., 2013. – № 5. – С. 32–39.

Про проблемні питання в розвитку електронних бібліотек, аналізується європейське законодавство про охорону сирітських творів і пропонується розглянути відповідні зміни в законодавство України у сфері авторського права і суміжних прав.

20. **Чепьюк О.Р.** Студенческий центр инновационного предпринимательства в университете / О.Р. Чепьюк, М.Ю. Гинзбург // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 11. – С. 117–121.

Рассмотрены форматы взаимодействия студенческого бизнес-инкубатора как центра молодежного инновационного предпринимательства с подразделениями и внешней средой университета. Проанализированы проблемы и предложены решения, опирающиеся на опыт студенческого бизнес-инкубатора Нижегородского государственного университета им. Н.И. Лобачевского.

21. **Шатовська Т.** Модель організації інноваційної та підприємницької діяльності студентів ІТ-спеціальностей "Науковий парк – інноваційна структура – університет" / Т. Шатовська, В. Каук, І. Каменева // Вища шк. – К., 2015. – № 1. – С. 19–27.

22. **Шевчук М.В.** Применение облачных сервисов хранения для организации единой информационной образовательной среды / М.В. Шевчук // Мир образования – образование в мире. – М., 2014. – № 4. – С. 56–61.

Рассматриваются вопросы организации взаимодействия обучающихся и педагогических работников в рамках единой информационной образовательной среды средствами современных информационных технологий, основанных на облачных вычислениях; анализируются проблемы выбора и практического применения облачных сервисов и веб-приложений в образовательных целях. Приведен обзор функциональных возможностей облачных сервисов и веб-приложений для организации внеклассной деятельности обучающихся, а также рассмотрены перспективные возможности облачных средств для развития единой информационной образовательной среды.

23. **Шестаков В.П.** Вузы и инновационная экономика / В.П. Шестаков // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 11. – С. 57–65.

Поднимаются вопросы организации научной деятельности в вузах федерального подчинения, расположенных в регионах Российской Федерации. Обсуждается роль вузов в социально-экономическом развитии регионов в процессе их перехода к инновационной экономике. Научная деятельность вузов рассматривается в рамках модели Тройной спирали. Предлагается классификация научных приоритетов, учитывающая как интересы региональной экономики, так и условия функционирования научно-педагогических работников вузов в части публикационной активности, формирования фонда заработной платы и организации научно-

исследовательской работы студентов. Предлагается рассматривать вузы в качестве инновационных хабов региональных технологических платформ.

24. **Шитов С.Б.** Инновационное высшее техническое профессиональное образование: перспективы развития (социально-философский взгляд) / С.Б. Шитов // *Alma mater.* – М., 2015. – № 4. – С. 40–44.

Рассмотрены инновационные образовательные процессы высшего технического профессионального образования. Предложена модель будущего инженерного образования России, базирующаяся на наукоемких образовательных технологиях.

25. **Яковлева-Чернышева А.Ю.** Об организации научно-исследовательской работы в университете / А.Ю. Яковлева-Чернышева, Е.В. Беляева, И.Ю. Якунина // *Высшее образование в России.* – М., 2014. – № 12. – С. 90–97.

Рассматривается инновационная структура организации научно-исследовательской деятельности в Международном инновационном университете, раскрывается его роль в развитии отечественной науки.

РЕЙТИНГИ. ВЕБОМЕТРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

1. **Базиляк Н.** Моніторинг як педагогічна технологія покращення освіти у вищій школі / Н. Базиляк // *Молодь і ринок.* – Дрогобич, 2015. – № 2. – С. 122–125.

Рассмотрены теоретико-методологические аспекты понятия “мониторинг” как педагогической технологии, сравнено тенденции развития зарубежных и украинских образовательных систем, определено значение мониторинга в улучшении образовательных услуг в высшей школе. Подробно представлены системный подход к изучению мониторинга как интегрированного взаимодействия преподавателя и студента для более эффективного достижения целей в предоставлении образовательных услуг. Охарактеризованы аспекты изучения мониторинга как

междисциплінарного явлення, определена позиція моніторинга в освітньому просторі, виділені принципи формування основи моніторингового аналізу.

2. **Бондар Ю.В.** Книга: комунікаційний вимір / Ю.В. Бондар // Наукові записки Ін-ту журналістики Київського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – К., 2014. – Т. 55. – С. 25–30.

Розглядаються питання використання друкованої продукції, зокрема книжок та окремих творів як засобів масової комунікації, публікуються результати соціологічного експрес-дослідження, метою якого було встановлення та окреслення книжкового комунікаційно-сміслового поля українців так званого Покоління незалежності – тих, кому до 25 років.

3. **Возовикова Т.** Подобное с подобным. Российские университеты сравнили с вузами стран-соседей / Т. Возовикова // Поиск. – М., 2014. – 26 дек. (№ 52). – С. 4.

«В рамках конференции “Раскрывающийся потенциал: развивающаяся Европа и Центральная Азия”, организованной компанией Quacquarelli Symonds (QS) в будапештском Университете имени Лоранда Этвеша, были обнародованы итоги рейтинга вузов обоих регионов, в котором университеты России сумели добиться количественного преимущества. Объектом исследования экспертов стали 368 вузов, расположенных в 30 странах (в Восточной Европе, СНГ, Прибалтике, в Турции) со схожими системами образования, конкурирующих преимущественно за студентов своего региона».

4. **Євтухова Т.І.** Методика пошуку й здобуття інформації та знань про технології в базах даних / Т.І. Євтухова // Проблеми науки. – К., 2014. – № 11/12. – С. 2–7.

Запропоновано методика, яка може застосовуватися під час роботи інтелектуальних інформаційно-пошукових систем для вирішення завдань інформаційного пошуку, що дозволить знаходити найбільш релевантні

документи з точки зору їх інформативності і видавати користувачеві інформацію, яка найчіткіше висловлює зміст документа.

5. **Егоршин А.П.** Как оценить эффективность работы вузов? / А.П. Егоршин, И.А. Гладышева // Высшее образование сегодня : реформы, нововведения, опыт. – М., 2014. – № 11. – С. 29–32.

Предлагается новая бальная методика оценки эффективности работы вузов.

6. **Корецький А.І.** Про можливість застосування сучасних підходів до прогнозування розвитку технологій в інтересах безпеки України / А.І. Корецький // Наука та наукознавство. – К., 2014. – № 4. – С. 66–76. – Спец. вип., присвячений XXVI Київському міжнародному симпозиуму з наукознавства та історії науки "Наука, технології та інновації як найважливіші сучасні чинники національної безпеки".

На основі порівняння вебметричних досліджень загальносвітових тенденцій публікаційної активності за дисциплінарним аспектом (на прикладі Західної Європи, Північної Америки та Китаю) з пріоритетними напрямками, виявленими в результаті виконання Державної програми прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку України, доведено правомірність застосування форсайтних методів із залученням вітчизняних експертів до такого роду досліджень.

7. **Личук М.І.** Інформативні параметри міжнародних наукометричних баз даних / М.І. Личук, Н.А. Парубчак // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – К., 2014. – № 1. – С. 10–16.

Охарактеризовано індекси цитування міжнародної бібліографічної бази даних Web of Science, методику оцінювання видань за кількісними та якісними критеріями. Окреслено кроки до створення національного індексу цитування в Україні.

8. **Писаренко Т.В.** Наукова діяльність в Україні за результатами моніторингових досліджень / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда // Науково-технічна інформація. – К., 2015. – № 1. – С. 3–9.

Аналіз стану вітчизняної наукової і науково-технічної діяльності (науковий потенціал, фінансове забезпечення, результативність наукових робіт) за результатами моніторингових досліджень.

9. **Пшенична Л.В.** Вплив рейтингу на імідж викладача / Л.В. Пшенична // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, 2014. – № 6 (40). – С. 136–246.

10. **Савицкая Е.В.** Бизнес-школы против университетов: сравнительный анализ рейтингов / Е.В. Савицкая, А.И. Дубынина // Образовательные технологии. – М., 2014. – № 4. – С. 6–18.

Сравнительный анализ методик составления рейтингов университетов и бизнес-школ. Отсутствие корреляции между позициями университетов в академическом рейтинге и позициями этих же университетов в рейтинге бизнес-школ. Различия в учебном процессе университетов и школ бизнеса, различия в методиках построения их рейтингов.

11. **Слюсаренко О.** Стійкі групи, зразкові моделі, ефективні стратегії закладів вищої освіти світового класу / О. Слюсаренко // Освітологія. – Варшава ; К., 2014. – № 3. – С. 75–81.

Досліджено особливості динаміки топ-закладів вищої освіти на 1-30 місцях за рейтингом «Шанхайський» у 2003-2014 рр. Підтверджено прогнозовану стратифікацію інституцій на групи: дві стійкі – з одного Гарвардського університету на 1-му місці та з десяти закладів на 2-11 місцях, квазістійку – з 15 закладів на 12-26 (30) місцях та нестійку – з чотирьох закладів на 27-30 місцях (у 2014 р.). До переліку таких параметрів, які виявляють певний кореляційний зв'язок з рейтинговими досягненнями, входять наступні. Це – кількість студентів, частки міжнародних студентів та магістрантів і докторантів, бюджет, унормований на студента,

конкурс вступників на бакалаврські (магістерські) програми, кількість постдокторантів, відношення чисельності пост докторантів і студентів, обсяг фінансування досліджень і розробок, частка бюджету на дослідження і розробки, видатки на дослідження і розробки на одного студента, вік закладу. Гарвардський університет, демонструючи найбільш збалансовані та стабільні параметри, продовжує збільшувати конкурентні переваги, відтак є взірцевим. Аргументовано існування двох зразкових моделей організації та двох ефективних стратегій розвитку високореєтингових закладів: 1) моделі параметричної збалансованості та спеціалізованої концентрації, 2) стратегії універсалізації та профілізації. Показано більшу конкурентоспроможність приватних інституцій.

12. **Терованесов М.Е.** Визначення індикатора, що характеризує глобальні процеси в освітній сфері / М.Е. Терованесов // Науково-технічна інформація. – К., 2015. – № 1. – С. 13–18.

Проблеми підвищення якості вищої освіти шляхом урахування факторів, які впливають на її розвиток. Проведено порівняння системи вищої освіти України і розвинутих країн із академічної мобільності, міжнародного співробітництва, комерціалізації і конкурентоспроможності.

13. **Хилько М.М.** Формування вибірки найпопулярніших українських ЗМІ: обрання критеріїв оцінювання, зіставлення рейтингів / М.М. Хилько // Наукові записки Ін-ту журналістики Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – К., 2014. – Т. 55. – С. 282–288.

Визначаються критерії оцінювання популярності українських засобів масової інформації. Аналізуються різноманітні рейтинги вітчизняних телеканалів, радіостанцій, газет, інтернет-видань, а також рейтинги їхньої медіапродукції. За допомогою зіставлення показників різних рейтингів та їх динаміки оцінюється реальний рівень популярності ЗМІ.

14. **Чекалева Н.В.** Проблематика досліджень педагогического образования в публикациях российских ученых XXI века /

Н.В. Чекалева, Н.С. Макарова, Ю.Б. Дроботенко // *Философия образования*. – М., 2015. – № 2. – С. 46–58.

Обзор публикаций российских исследователей о проблемах педагогического образования с 2000 по 2015 гг. Анализируя состояние современной педагогической науки, авторы отмечают интенсивность протекания процессов интеграции и дифференциации, расширение проблемного поля педагогических исследований, увеличение количества публикаций, качественный рост научно-педагогического знания, обогащение понятийного аппарата науки и усложнение структуры педагогики. В статье указывается на проникновение в педагогику стратегий и методов гуманитаристики: интерпретации, контент-анализа, кейс-стади, моделирования, социометрические методы и т. д., которые позволяют получать новое знание о развивающихся педагогических объектах, а также качественно оценивать накопленные знания. На основе методов контент-анализа, проблемного анализа, анализа по ключевым словам в статье представлен обширный обзор проблематики исследований педагогического образования за последние пятнадцать лет, что дает основание для выделения основных направлений педагогических исследований: описание результатов педагогического образования и развитие компетентностного подхода в педагогическом образовании; практико-ориентированность педагогического образования; исследование содержания и структура педагогического образования; профессиональная подготовка педагогов; развитие ценностей педагогической профессии; подходы к организации педагогического образования; формы, методы и технологии подготовки педагогов на разных уровнях педагогического образования и др. Авторы отмечают недостаток работ в области методологии исследования педагогического образования, описания изменений в педагогическом образовании, а также недостаток целостных историко-педагогических исследований, показывающих динамику развития педагогического образования с 2000 г. С помощью экспертного и фокус-группового

исследования дается оценка выделенных направлений педагогических исследований; дополняется перечень направлений, в частности указывается на дефицит сравнительных, историко-педагогических работ, на основе которых можно было бы строить современную практику педагогического образования; прогнозируется появление новых направлений исследований. Материалы статьи содержат выводы об актуальных направлениях исследования педагогического образования в современных социокультурных и социальноэкономических условиях.

15. **Шість** українських вишів увійшли до списку кращих навчальних закладів світу // Освіта. – К., 2015. – 15–22 квіт. (№ 17/18). – С. 1.

Британська компанія Quacquarelli Symonds опублікувала рейтинг кращих вищих навчальних закладів світу. До нього увійшли шість українських вишів. КНУ імені Тараса Шевченка розділив 421-430 місця з іншими вишами. Минулого року університет потрапив до списку кращих, зайнявши 441-450 місця. Очолив рейтинг – Массачусетський технологічний інститут у США. Друге місце – Кембридж, третє – Імперський коледж Лондона, четверте – Гарвард, п'яте – Оксфорд. Єльський університет США посів десяте місце рейтингу.

НАУКА ЗА КОРДОНОМ

1. **Белоусов К.И.** О концепции "сетевой науки" и подготовке экспертов в области анализа контента / К.И. Белоусов, Н.Л. Зелянская // Alma mater. – М., 2015. – № 1. – С. 76–81.

Поставлена проблема подготовки экспертов в области анализа текстового контента в рамках развиваемой авторами статьи концепции «Сетевая наука». Описаны составляющие «Сетевой науки» и ее реализация в ИС «Семограф». Приведены конкретные результаты анализа текстов, которые могут быть использованы для создания персонологических моделей экспертов.

2. **Беляев О.Є.** Чарівні подорожі в блакитне світло / О.Є. Беляев, В.О. Кочелап // Вісн. Національної академії наук України. – К., 2015. – № 2. – С. 37–43.

Нобелівську премію з фізики 2014 р. було присуджено Ісаму Акасакі (Isamu Akasaki), Хіросі Аmano (Hiroshi Amano) і Сюдзі Накамури (Shuji Nakamura) за розроблення блакитних оптичних діодів, які дозволили впровадити яскраві та енергоощадні джерела світла.

3. **Бутенко О.С.** Модель междисциплинарной сетевой аспирантуры / О.С. Бутенко., В.С. Бутенко // Alma mater. – М., 2015. – № 4. – С. 100–103.

Представлена модель междисциплинарной сетевой аспирантуры для подготовки научных кадров мирового уровня с широким использованием технологий и возможностей современных университетов.

4. **Волчкова Н.** Без лоскутов! Представлена концепция нового закона о науке / Н. Волчкова // Поиск. – М., 2014. – 28 нояб. (№ 48). – С. 3.

Вовсю закипела работа над новым федеральным законом о науке. Старый документ, 1996 года, как не отвечающий требованиям времени решено менять уже давно. В феврале была создана рабочая группа по подготовке законопроекта, состоящая из 60 человек - депутатов Госдумы, представителей Минобрнауки РФ, РАН, научных организаций и фондов, высшей школы, госкорпораций, общественных структур. Рабочую группу возглавляет председатель Комитета по науке и наукоемким технологиям академик Валерий Черешнев.

5. **Воробьев А.Е.** Пути повышения эффективности финансирования НИР вузов / А.Е. Воробьев // Alma mater. – М., 2015. – № 2. – С. 19–26.

Рассмотрены различные пути финансирования университетской науки. Представлено соотношение в финансировании университетской

науки различных источников. Показаны возможности продажи запатентованных технологий.

6. **Гаврилов Э.П.** Квасислужебные научные произведения преподавателей вузов / Э.П. Гаврилов // Патенты и лицензии. Интеллектуальные права. – М., 2014. – № 11. – С. 35–39.

7. **Горохов В.Г.** Технонаука – новый этап в развитии современной науки и техники / В.Г. Горохов // Высшее образование в России. – М., 2014. – № 11. – С. 37–47.

Феномен современной науки и техники – технонаука как комбинация естественно-научной и технической теорий, а также как новый способ стыковки науки с обществом и политикой. Проанализирована междисциплинарность технонауки и роль теоретических исследований в ней. Наиболее представительным примером технонауки является нанотехнонаука.

8. **Данильченко Б.** Що висвітив японський ліхтарик? / Б. Данильченко // Віче. – К., 2014. – № 24. – С. 48–49.

Лауреатами цьогорічної Нобелівської премії в галузі фізики стали видатні японські вчені Ісаму Акасакі, Хіросі Аmano та американський дослідник (родом із Японії) Сюдзі Накамура. Вони створили нове енергетично ефективне та екологічно чисте джерело світла – сині світлодіоди.

9. **XII Міжнародна научно-практична конференція "Актуальні питання і організаційно-правові основи міжнародного співробітництва в сфері високих технологій"** // Проблеми науки. – К., 2014. – № 11/12. – С. 43–96.

10. **Довбенко М.** Ієрархія ринкової влади / М. Довбенко // Віче. – К., 2014. – № 24. – С. 43.

Цьогорічну Нобелівську премію з економіки присуджено одному з найавторитетніших економістів нашого часу, французькому професору Жану Тіролю. Шведська королівська академія наук відзначила вченого за його

"аналіз ринкової влади і регулювання". Проблематика цього дослідження вкрай актуальна для української економіки.

11. **Кочергин А.Н.** Методические рекомендации соискателям ученых степеней / А.Н. Кочергин // *Alma mater.* – М., 2015. – № 3. – С. 24–29; № 4. – С. 104–109.

Рассмотрены особенности диссертационного жанра. Даны практические рекомендации по работе над такими частями диссертации, как введение, основное содержание, заключение, введение понятий.

12. **Кришталь О.** "GPS" головного мозку / О. Кришталь, М. Сторожук // *Віче.* – К., 2014. – № 24. – С. 47–48.

Нобелівська премія з фізіології та медицини за 2014 рік присуджена трьом ученим: британському науковцю американського походження Джону О'Кіфу й дослідникам із Норвегії – подружжю Май-Брітт і Едварду Мозерам за відкриття клітин, що забезпечують систему позиціонування в головному мозку.

14. **Левин В.И.** Нужен ли России ВАК? / В.И. Левин // *Alma mater.* – М., 2015. – № 3. – С. 17–23.

Проанализировано положение Высшей аттестационной комиссии (ВАК) в системе науки и образования России. Сделан вывод о негативном влиянии этого органа на развитие науки и образования.

15. **Нігрійко А.** Наноскоп-провісник революції в біології та медицини / А. Нігрійко // *Віче.* – К., 2014. – № 24. – С. 44–47.

Королівська шведська академія присудила Нобелівську премію з хімії 2014 року Еріку Бетцігу, Стефану Хеллу та Вільяму Мьорнеру за розвиток флуоресцентної мікроскопії суперроздільної здатності.

16. **Новикова Е.Ю.** Компетенции аспирантов : мнения учащихся / Е.Ю. Новикова // *Alma mater.* – М., 2015. – № 2. – С. 85–88.

Рассмотрены компетенции аспирантов, сделана оценка их значимости учащимися. Представлены результаты социологического исследования методом опроса основных показателей проблемы обеспеченности

компетенцій курсами, входячими в учебный план. Сделан вывод о необходимости оптимизации учебных планов с целью индивидуализации обучения в аспирантуре.

17. **Писаренко Т.В.** Механізми розвитку інформаційного суспільства: європейський досвід / Т.В. Писаренко, Т.К. Кваша // Проблеми науки. – К., 2015. – № 1. – С. 37–45.

Досліджено формування інформаційного суспільства, визначальною характеристикою якого є його глобальний характер за умов, коли інформація і знання стають стратегічним ресурсом держави. Розглянуто один із напрямів розвитку інформаційного суспільства – відкритий доступ до результатів наукової діяльності, про що йдеться у багатьох документах ЮНЕСКО та Генеральної Асамблеї ООН. Проаналізовано механізми реалізації цієї ідеї в Європейському Союзі, зокрема у Великій Британії. Надано відповідні рекомендації Україні.

НАУКА В УКРАЇНІ

1. **Богданов В.Л.** Фундаментальные исследования и вопросы национальной безопасности страны / В.Л. Богданов, О.А. Грачев // Наука та наукознавство. – К., 2014. – № 4. – С. 9–15. – Спец. вип., присвячений XXVI Київському міжнародному симпозиуму з наукознавства та історії науки "Наука, технології та інновації як найважливіші сучасні чинники національної безпеки".

На основании исторического опыта и современных достижений Национальной академии наук Украины раскрывается роль фундаментальных исследований в обеспечении национальной безопасности.

2. **Бублик С.Г.** Формування нормативно-правової бази національної безпеки України у науково-технологічному контексті / С.Г. Бублик // Проблеми науки. – К., 2015. – № 1. – С. 2–10.

Визначено проблемні питання нормативно-правового забезпечення національної безпеки у науково-технологічному контексті, які вплинули на

ефективність функціонування системи національної безпеки України. Виявлено політичну декларативність переважної більшості заходів державного регулювання, що свідчить про наявність системних прорахунків системи державного управління у сфері національної безпеки.

3. **Вакаренко О.Г.** Академічні періодичні видання: сучасний формат / О.Г. Вакаренко // Вісн. Національної академії наук України. – К., 2015. – № 4. – С. 114–118.

Висвітлено концептуальні засади формування сегмента видавничої продукції НАН України в електронному середовищі та актуальні питання підвищення "видимості" вітчизняної наукової періодики для світової спільноти.

4. **Горська С.** Акцент на відповідальність / С. Горська, М. Сидорчук // Освіта. – К., 2015. – 1–8 квіт. (№ 16). – С. 4–5.

З доповідей учасників Загальних зборів НАПНУ 3 квіт. 2015 р.

5. **Гриневич Л.** Виступ голови Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України / Л.М. Гриневич // Наука та наукознавство. – К., 2014. – № 4. – С. 7–8. – Спец. вип., присвячений XXVI Київському міжнародному симпозиуму з наукознавства та історії науки "Наука, технології та інновації як найважливіші сучасні чинники національної безпеки".

6. **Гриневич Л.** У академії місія націєтворча / Л. Гриневич // Освіта. – К., 2015. – 1–8 квіт. (№ 16). – С. 4.

Доповідь голови Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти на Загальних зборах НАПНУ 3 квіт. 2015 р.

7. **Єгоров І.Ю.** Трансформація наукових систем в країнах Центральної та Східної Європи: можливі уроки для України / І.Ю. Єгоров // Наука та інновації. – К., 2015. – Т. 11, № 1. – С. 26–33.

8. **Захарін С.** Хто прийде на зміну ВАК-ДАК? / С. Захарін // Дзеркало тижня. – К., 2015. – 4–10 квіт. (№ 12). – С. 12.

Новий Закон "Про вищу освіту" містить низку новацій у сфері атестації наукових кадрів. На думку законодавця, підготовка докторів наук і докторів філософії – це діяльність, швидше, освітня, а тому вона має регулюватися "освітнім" законом.

9. Коврига О.С. Шляхи формування і реалізація державної політики у сфері освіти / О.С. Коврига // Науковий вісн. Академії муніципального управління. Сер.: Управління. – К., **2014**. – Вип. 4. – С. 182–191.

Розглянуто та проаналізовано сучасні підходи щодо формування державної політики в сфері освіти. Теоретично обгрунтовано і розроблено науково-практичні рекомендації щодо вдосконалення шляхів реалізації державного регулювання в освітній сфері.

10. Комісаренко С.В. Нотатки з етики в науці, або чи можуть відкриття бути запланованими і як здобутки другої наукової революції допоможуть вижити українській науці / С.В. Комісаренко, С.І. Романюк // Вісн. Національної академії наук України. – К., **2015**. – № 4. – С. 13–23.

Українська наука повинна пройти довгий шлях реформ, щоб вирішити гостри проблеми сьогодення.

11. Косач В. Треба визначитися з пріоритетними напрямками / В. Косач // День. – К., **2015**. – 24–25 квіт. (№ 72/73). – С. 15.

Коментар інженера науково-дослідної частини фізичного факультету Київ.нац. ун-ту імені Тараса Шевченка В. Косача щодо реформування наукового середовища в Україні.

12. Кухарь В.П. Учені не повинні самоізолюватися від життя країни : [інтерв'ю] / В.П. Кухарь // Вісн. Національної академії наук України. – К., **2015**. – № 4. – С. 3–12.

Про проблеми з фінансуванням наукових досліджень, про відсутність державної стратегії, спрямованої на інноваційний розвиток економіки.

13. **Мосьондз С.О.** Світоглядне бачення державної політики у сфері науки / С.О. Мосьондз // Вісн. Запорізького нац. ун-ту. Юридичні науки. – Запоріжжя, **2013**. – № 3. – С. 11–14.

14. **Новіков М.В.** Трансфер наукомістких технологій – основа економічного відродження України / М.В. Новіков // Наука та інновації. – К., **2015**. – Т. 11, № 1. – С. 17–21.

Економічне відродження України можливе тільки завдяки широкому промисловому та соціальному запровадженню накопиченого потенціалу результату дослідницької роботи українських вчених.

15. **Петрушина Т.О.** Сприйняття вітчизняної науки і науковців у суспільній свідомості. За матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 24 грудня 2014 року / Т.О. Петрушина // Вісн. Національної академії наук України. – К., **2015**. – № 2. – С. 29–36.

Проаналізовано індикатори сприйняття громадянами України вітчизняної науки, як ставлення до вибору професії вченого, довіра до вчених НАН України, уявлення про неможливість розвитку Української держави без розвитку науки, розуміння важливості рекомендацій учених для розвитку країни, а також зацікавленість людей у новинах з наукової тематики. Отримані дані свідчать про наявність суспільного запиту на розвиток вітчизняної науки.

16. **Піх З.Г.** Наукові розробки Національного університету "Львівська політехніка" / З.Г. Піх // Наука та інновації. – К., **2015**. – Т. 11, № 1. – С. 40–48.

17. **Пузиков В.М.** Прозрачная броня и перспективы ее применения в украинской бронетехнике / В.М. Пузиков, Л.А. Литвинов // Вісн. Нац. академії наук України. – К., **2015**. – № 2. – С. 58–62.

«Международным коллективом с участием Института монокристаллов НТК «Институт монокристаллов» НАН Украины была разработана легкая прозрачная броня на базе сапфира и специальных стекол.

Данная броня легче и эффективнее стеклопакетов, применяемых в отечественных бронемашинах».

18. **Рекомендації** учасників XXVI Київського симпозиуму з наукознавства та історії науки на тему: "Наука, технології та інновації як найважливіші чинники національної безпеки в умовах становлення нових суверенних держав" // Наука та інновації. – К., 2014. – Т. 10, № 6. – С. 81–84.

19. **Стріха М.** Після виборів і перед вибором / М. Стріха // День. – К. 2015. – 24–25 квіт. – С. 14.

Архаїчний статус й структури управління НАН України. Про необхідні зміни та ризики. "16 квіт. 2015 р. 96-річного Б.Є. Патона було переобрано президентом НАН на черговий (уже не знати який) термін – рекорд, який в історії світової науки не буде побитий ніким і ніколи".

20. **Суржик Л.** Портрет Мони Лізи в стилі бактеріум арт. Українські вчені у співпраці з німецькими колегами створили ліки, які можна "вмикати" і "вимикати" дією світла / Л. Суржик // Дзеркало тижня. – К., 2015. – 25 квіт.–16 трав. (№ 15). – С. 13.

Розмова з професором КНУ імені Тараса Шевченка І. Комаровим про лабораторію пептидного синтезу, яку створено в Інституті високих технологій університету спільно з НВП "Укроргсинтез". Науковці університету працюють над створенням фоточутливих антимікробних пептидів, на які покладаються великі надії як на антибіотики нового покоління, що не матимуть токсичних побічних дій.

21. **Українська наука – гра за новими правилами?** // Освіта України. – К., 2015. – 11 трав. (№ 18/19). – С. 8.

Обговорення нової редакції Закону України "Про науку і науково-технічну діяльність".

22. **Шулікін Д.** Слово – фахівцям / Д. Шулікін // Освіта України. – К., 2015. – 11 трав. (№ 18/19). – С. 9.

Кабінет Міністрів України запровадив громадське обговорення нової редакції Закону України "Про науку і науково-технічну діяльність". Експертна думка з цього питання першого заступника голови ради проректорів з наукової роботи при МОН України, проректора з наукової роботи КНУ імені Тараса Шевченка С. Вижви, Віце-президента НАН України А. Загороднього, заступника голови ради молодих учених НАНУ, експерта групи "Наука. Технології. Інновації" Реанімаційного пакету реформ Ю. Безвершенка.